

РЕШЕНИЕ

№ 10180

гр. София, 16.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 3 състав, в публично заседание на 26.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Атанас Николов

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **10142** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 147, ал. 2 във връзка с чл. 16 от АПК.

Образувано е по протест на прокурор от Софийска градска прокуратура /СГП/ с искане за обявяване на нищожност на изразеното с действие волеизявление на началника на отдел „Пътна полиция“ при СДВР за издаване на Свидетелство за правоуправление на моторно превозно средство /СУМПС/ №286664000/09.09.2024 г. на Д. Х. Х. М., [дата на раждане] В С., ЕГН [ЕГН].

В протеста се прави искане за прогласяване на нищожност на акта, изразен с действието по издаване на българско СУМПС, тъй като е издаден в противоречие с материалноправните норми. Изложени са съображения, че след извършено технико- документално експертно изследване с рег. № 278 от 06.11.2024 г., е установено, че представеният за изследване документ - свидетелство за управление на МПС от което се установява че СУ на МПС с рег. № Д02292609 е изцяло неистински документ. Предлага съда да обяви за нищожен оспорвания административен акт.

В съдебно заседание, представителят на СГП поддържа протеста.

Ответникът – Началникът на отдел "Пътна полиция" при СДВР редовно призован, не изпраща

представител.

Заинтересованата страна – Д. М., редовно призван в съдебно заседание, не се явява и не се представлява.

От фактическа страна:

На 11.07.2024 г. Д. М. е подал заявление вх. № 25 092 за издаване на свидетелство за управление на МПС. Към заявлението са

приложени декларация за обичайно пребиваване, заявление-декларация, че притежава СУМПС издадено от Република И. , Удостоверение за здравословно състояние, документ за платена ДТ за издаване на документа. Представено е СУМПС образец Република И. - D022926. Въз основа на заявлението е издадено българско СУМПС с №[ЕИК]/09.09.2024 г. По повод постъпили материали от отдел "Икономически" при СГП по образувано досъдебно производство № 158/2024 г. по описа на ГДНП, пр. пр. № 16805/2024 г. по описа на СГП, в което се съдържали данни, че на 101 чужди граждани, между които и на М., са издадени СУМПС

с невярно съдържание, е извършена проверка.

На 08.05.2024 г. по цитираното досъдебно производство е издадена Експертна справка № 278/2024г., от вещо лице в областта на криминалистиката в СЕКД-ГДНП за извършена техникодокументално експертно изследване, в която е посочено следното: "Представеното за изследване чуждестранно СУМПС, издадено от Република И. на името на М. е изцяло неистинско."

По повод установеното в хода на проверката е подаден от СГП протест с искане за обявяване на нищожност на административния акт, изразен с действието по издаване на българско свидетелство за правоуправление на МПС.

От правна страна.

Протестът е допустим - подаден е при упражняване правомощията на прокуратурата по чл. 16, ал. 1, т. 1 АПК, срещу волеизявление на административен орган за издаване на СУМПС - индивидуален административен акт по чл. 21, ал. 3 АПК, с искане за обявяване на неговата нищожност, което съгласно чл. 149, ал. 5 АПК не е ограничено във времето.

Разгледан по същество, протестът е основателен, тъй като е налице особено съществено порок по

чл. 146, т. 4 от АПК засягащ ИАА.

Доколкото в АПК не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, теорията и съдебната практика (напр. Решение № 2742 от 24.02.2012г. постановено по адм. дело № 6335/2011 г. по описа на ВАС) са възприели критерия, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии, кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост: 1). Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта; 2). Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам- на липса на волеизявление; 3). Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление (например- поради липса на кворум); 4). Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора- т. е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност, за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание; 5). Превратното упражняване на власт е порок, водещ до незаконосъобразност като правило и само ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт, посоченият порок води до нищожност.

Компетентността на органа, който следва да извърши издаването на документ като процесния - СУМПС се определя от обичайното пребиваване на притежателя, съгласно чл. 11, § 5 от Директива 2006/126 на ЕП и Съвета. Съгласно чл. 12 от Директива 2006/126/ЕО "обичайно пребиваване" по смисъла на директивата, означава мястото, където дадено лице обикновено живее, тоест повече от 185 дни през календарна година, поради лични или трудови връзки, или ако лицето няма трудови връзки, поради лични връзки, които сочат тясна обвързаност на лицето с мястото, където то живее.

Между страните не е спорно, че М. има обичайно пребиваване на територията на Република Б., а и твърдения в обратната посока не са застъпени в протеста, поради което съдът приема, че българските национални власти и в частност началникът на отдел "ПП" – СДВР е компетентен да се произнесе по искането за преиздаване на СУМПС.

Българското свидетелство за управление на моторно превозно средство е индивидуален удостоверителен документ за правоспособност за управление на моторно превозно средство – чл. 50, ал. 1 ЗБЛД. Управлението на МПС е правнорегламентирана дейност, за чието упражняване законодателят е поставил редица изисквания към водачите на МПС. Придобиването на правоспособност също е правнорегламентирано, а самата дейност представлява и източник на повишена опасност, тъй като всяко отклонение от законовите предписания за упражняването ѝ

може да доведе до увреждания на живота и здравето на гражданите, както и на тяхното имущество и имуществото на държавата и общините. Издаването на СУМПС, удостоверяващо правоспособност да се упражнява тази дейност, без да са налице условията за това, е правно нетърпимо, доколкото дава възможност на лице без надлежно удостоверена правоспособност да упражнява правнорегламентирана дейност, източник на повишена опасност. Наличието на СУМПС е предпоставка за последващото му преиздаване, без да се проверява дали водача притежава необходимите знания и умения за безопасното управление на МПС.

Условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина е уреден в Наредба № I-157 от 1 октомври 2002 г. Съгласно чл. 17, ал. 1 от Наредбата подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС се допуска при наличието на някоя от хипотезите на т. 1 – 3, а именно 1. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и свидетелството отговаря на приложение № 6 към конвенцията; 2. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и е подписала споразумение с Република Б. за взаимно признаване и преиздаване на свидетелствата за управление на МПС; 3. страната, издала съответното свидетелство, е държава - членка на Европейския съюз, или друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или Конфедерация Ш.. Подмяната на свидетелството по ал. 1, т. 1, какъвто е конкретния случай, се извършва въз основа на представено чуждестранно свидетелство за управление на МПС и документите по чл. 13, ал. 1, т. 1, 3, 4, 6 или 7. За приложимостта на т. 1 следва да се провери дали е налице и втората предпоставка, визирана в разпоредбата, а именно дали издаденото от Република И. свидетелството отговаря на приложение № 6 към Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.). Съгласно т. 1- 3 от Приложение 6 към Конвенцията за пътното движение, подписана във В. на 08.11.1968 г. националното свидетелство за управление трябва да отговаря наопределените стандарти.

Към момента на подаване на заявлението лицето е представило СУМПС издадено от чужда държава - Република И. Видно е от приложената по делото Експертна справка № 278/2024 г. На вещото лице за извършено технико-документално изследване, че "Представеното за изследване чуждестранно СУМПС, издадено от Република И. изцяло неистинско.", т. е. никога не е било издавано или дори да е издавано, се представя неистинско такова. Доколкото е установено по категоричен начин по делото на експертно ниво, че чуждестранното свидетелство за управление на МПС е неистинско, то няма как да са изпълнени и изискванията на Приложение 6 към Конвенцията за движението по пътищата.

При това положение началникът на ОПП- СДВР е бил сезиран с искане за преиздаване на СУМПС, основаващо се на неистински официален документ, което обстоятелство всъщност е установено впоследствие. Налице е едно от основанията за обявяване на нищожност, посочени по- горе, а именно хипотезата на пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма и липсата на каквото и да е основание, и изобщо на възможност, за който и да е орган да преиздаде акт с това съдържание, тъй като първоначалният акт е невалиден. Т. е. в процесния казус липсва каквото и да било годно правно основание за подмяна на СУМПС. В случая допуснатото нарушение на материалния закон се явява с достатъчен интензитет, за да обуслови прогласяването на нищожността на волеизявлението на

органа, разпоредил издаването на СУМПС. Съществуването на СУМПС, удостоверяващо правоспособност, без придобиването ѝ да е действително доказано, е правно нетърпимо, като това следва да бъде поправено чрез обявяване на волеизявлението на административния орган по издаване на българско Свидетелство за правоуправление на МПС за нищожно.

При този изход на делото, разноски се дължат на протестиращия, но такива не са заявени, поради което съдът не дължи произнасяне.

С тези мотиви, съдът

РЕШИ:

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА, по протест на прокурор при Софийска градска прокуратура, на волеизявление на Началник на отдел "Пътна полиция"- СДВР относно издаване на Свидетелство за правоуправление на моторно превозно средство /СУМПС/ №286664000/09.09.2024 г. на Д. Х. Х. М., [дата на раждане] В С., ЕГН [ЕГН].

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от съобщаването на страните за изготвянето му.